

Gondolatok a Barlai Ervinhez kapcsolódó cikkrészlethez

Külön is érdeklődéssel olvastam Szakács László, zalai kollégám 2017. szeptember 18-án az Erdészettörténeti Szakosztály soproni ülésén Barlai Ervin elhunytának 50. évfordulója alkalmából elhangzott megemlékezésének – Bényi Kornél által jegyzett – összefoglalóját, mivel magam is nagy tisztelője – kelő alázattal és szerénységgel szólva –, talán egyik zalai ápolója vagyok az egykor zalai kötődésű, zseniális képességű, karizmatikus személyiségű erdőmérnök elévülhetetlen értékű és jelentőségű munkásságának.

Az összefoglaló megállapításaival szinte mindenben egyetértek, azonban a következő mondatával nem tudok azonosulni: „Bízunk abban, hogy a jelenlegi megemlékezés csak a kezdet Barlai Ervin pozitív kultuszának ápolásában.” Véleményem alátámasztására szabad legyen a következőket felhoznom:

Az új évezredünk első évtizedének első felében a Zalaerdő Zrt. megépítette Lentiben – Barlai Ervin első komolyabb munkahelyén – a herceg Esterházy-hitbizomány egykori épületeinek külső és főleg belső stílusjegyeit követő erdei vasútállomását, amelynek három terme „Göcsej kincsei, az erdő és a fa” címmel, az év jelentős részében nyitva tartva, állandó kiállításnak ad otthont, immár 2005 májusa óta.

A Vasúttörténeti terem és a Fűrészipar-történeti terem központi alakjaként a lehető leggazdagabban mutatja be Barlai Ervin tizenhét évnyi kiemelkedő zalai munkásságát, melynek híre országhatárainkon túlra is eljutott.

Itt feltétlenül hangsúlyoznom kell, hogy a rendezés munkájához Szakács László kolléga igen jelentős segítséget adott, pótolhatatlan értékű dokumentumokkal, korabeli üzemi fényképekkel. Ezúton is csak köszönet jár érte!

Négy esztendővel később, 2009 novemberében – Barlai Ervin születésének 110. évfordulója alkalmából – javaslatomra a Zalaerdő Zrt. vezetősége és az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportja – ünnepélyes külsőségek között – Lentiben, a Vasúttörténeti terem külső, vágányok felőli falán emléktáblát helyezett el.

Ezt már szakmánk országos szintű rendezvényének is tekintettük, mivel az OEE legmagasabb szinten képviseltette magát, akkori elnökünk, dr. Pethő József személyében, s ugyanakkor több erdészeti részvénytársaság vezető képviselői is jelen voltak.

Az avatóünnepségen örömkörelt részt vett Barlai Ervin fia, Prof. Barlai Zoltán DSc., a mélyfúrási geofizika címzetes egyetemi tanára, a Magyar Földtani Intézet igazgatóhelyettese, leányával, Ágnes asszonnyal, az unokával.

Az emléktáblát az avatóbeszéd tartója, az akkori vezérigazgatónk, Feiszt Ottó és Barlai Ervin azóta elhunyt fia leplezte le, illetve avatta fel. Ezt követően a szép számú szakközönség előtt – már teremben – személyem méltatta részletes beszédben Barlai Ervin Zalából indult nagy ívű erdészeti politikusi, közgazdászai és faipari kutatói munkásságát, azzal a megállapítással, hogy ideje elfoglalnia méltó helyét erdész-óriásaink között. (Az avatás és a beszéd összefoglalója olvasható az Erdészeti Lapok 2010. januári számának 2–4. oldalán.)

2011-ben dr. Tóth Sándor László okl. faipari mérnök, budapesti kollégánk, nem zalaiként, de a Zalaerdő Zrt. támogatásával, a Faipari Tudományos Egyesület A Fazgazdaság Nagyjai sorozata keretében, harmincoldalas könyvecskében mutatta be – szavaival élve – a zalai fűrészipar, az 1945-öt követő évek hazai erdészeti politikája, valamint a fakutatás, s az egész fazgazdaság úttörőjének életét és munkásságát.

Az elmúlt, 2017-es esztendő decemberében a Zalaerdő fejlécű vállalati újságunkban – nem feledkezve meg az 50. évfordulóról – egész oldalas cikkben méltattam Barlai Ervin emlékeztét.

A Zalaerdő Zrt. vezérigazgatójától, Rosta Gyulától és helyettesétől, egyben a Nagykanizsai Helyi Csoportunk titkárától, Varga Attilától ígéretünk van arra, hogy folyamatba helyezik Barlai Ervin érdemdús munkásságának felterjesztését Magyar Örökség díjra.

Amennyiben ez realizálódna, a nem is olyan távoli jövőben – például hat év múlva – 2024-ben, Barlai Ervin születésének 125. évfordulója alkalmából elképzelhetőnek tartanánk szobrának elhelyezését Budapesten, a Földművelésügyi Minisztérium árkádsori szoborpanteonjában, a magyar agrárium kiválóságai között, s az évet pedig Barlai Ervin-emlékévvé lehetne nyilvánítani. Természetesen ez már országos szintű szervezést igényelne.

Elismeréseinek illetően való megvalósulásai csak igazolnák néhai dr. Madas András jeles erdészeti politikusunk szavait: „...kiérdemelte, hogy helyét az erdészettársadalom idősorrendben Bedő Albert, majd Kaán Károly mellett jelölje ki az erdészeti történetében.”

Végezetül egy apró, de lényegi kiigazításra hívnám fel a figyelmet: Barlai Ervin édesapja, dr. Barlai Béla (doktori címét 1902-ben még Neuherz Béla néven a selmebányai Bányászati és Erdészeti Akadémia megbízott vaskohászati tanszékvezetőjeként Kolozsvárott, a m. kir. Ferenc József Tudományegyetemen szerezte meg) nem az utolsó rektora volt az 1904-től már Bányászati és Erdészeti Főiskolának. Ő, főiskolai tanárként 1912–1914 között volt a rektor. Őt követte 1914–1916 között Krippel Móric, az erdőhasználatlan főiskolai tanára, majd 1916–1918 között Kövesi Antal, a mechanika főiskolai tanára, s végül 1918–1919-ben a valóban utolsó selmeci rektor, Réz Géza, a bányaműveléstan főiskolai tanára.

Dr. Baráth László
okl. erdőmérnök